



**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1858

LX. Des Rathes zu Stendal Jnnungsbrief für die Krämer, vom 1. August
1299.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54890)

Datum sub annis M^o. CC^o. XCVII^o., in crastino beati Laurentii martyris, adhibitis testibus Domino Johanne de Sprewenberge, Domino Rauem, Johanne de Nowen, Domino Hermanno Botel, Domino Henrico de Benz et Ottone de Holtzendorpe et aliis pluribus fide dignis. Datum per manum Henrici de Strazeborch, nostre curie capellani.

Nach dem Originale des Stendalschen Rathesarchives No. 30.

LIX. Markgraf Otto entscheidet Streitigkeiten des Rathes mit den Schuftern zu Stendal über gewisse Hallen, am 5. Januar 1298.

Nos Otto, Dei gracia Brandenburgensis et de Landsberge Marchio, Vniuersis cristi fidelibus auditoris prefencia seu visuris volumus esse notum, Quod cum inter dilectos cives nostros in Stendal consules ex una, et futores et cerdones parte ex altera controversia super quibusdam hallis videlicet, ubi futores inhabitant, et scamptis, ubi corium venditur, fuisset exorta, et coram nobis super jure partis utriusque questio uerteretur: Nos auditis utriusque partis hinc inde allegacionibus visisque instrumentis et diligenter discussis communicato discretorum consilio, controversiam ipsorum ex compromissione partium taliter duximus terminandam: Quod prefati futores et cerdones dictas hallas sub censu novem talentorum retinebunt ad tempora vite ipsorum, et consules censum illum ad vite ipsorum tempora nullatenus auementabunt. Si vero aliquam de predictis hallis seu locis, ubi corium venditur, per mortem possessoris, ut nunc, vacare contigerit, ordinacio ipsius ad consules pertinebit, censu tamen nullatenus auementato. Et si preter auementationem census aliquid derivari poterit, consules ad utilitatem reipublice retinebunt. Acta sunt hec Anno Domini M^o. CC^o. XCVIII^o., presentibus venerabili Domino Johanne, Hauerbergenfi episcopo, Magistro Johanne de Sandow, quondam Decano Stendaliensi, et fidelibus nostris Ottone de Pouch et Renzekone de Guzik, militibus, et aliis fide dignis, et data in Stendal, in vigilia Epiphanie, per manus Gernodi, nostre curie notarii.

Nach dem Originale des Stendalschen Rathesarchives No. 32.

LX. Des Rathes zu Stendal Innungsbrief für die Krämer, vom 1. August 1299.

In nomine domini amen. Nos Consules Vniuersi Ciuitatis Stendale in Marchia Omnibus presentem litteram visuris seu eciam auditoris salutem. Quoniam ingrata mater erroris gesta fidelium seu gerenda diluit et obsulcat, si non linguis testium et scripturarum beneficiis fuerint perhenata; inde est, quod ad vniuersorum noticiam cupimus peruenire presentibus publice protestantes, quod dilectis nostris Burgenibus, videlicet inlitoribus, mediante nostrorum consilio discretorum fraternitatem, que Inninge dicitur, tali Jure donauimus, quemadmodum inferius declaratur. Nemo dic-

tam eorum fraternitatem intrare poterit, nisi primo ciuis Stendaliensis sit legitimus et conciuis. Talis quidem, cuius pater eandem fraternitatem antea habuerat, si ipsam habere desiderat et si honestus fuerit, ad primum colloquium, quod Morgensprake dicitur, recipi debet et pro introitu solidos duos dabit, quos confraternitas eorum optinebit. Item duos denarios nuncio et scriptori. Burgensis quoque noster, cuius pater dictam fraternitatem antea non habuerit, et si intrare desiderat, differri debet vsque ad tertiam Morgensprake et si honesta fuerit persona, tunc recipietur et pro introitu solidos octo dabit: de hiis Ciuitas quatuor solidos et eorum Gulda quatuor optinebit. Hospes autem extraneus, si intrare desiderat, ciuis primo fiat. Differri etiam debet vsque ad tertiam morgensprake et si vir bone fame fuerit, tunc recipi debet et pro introitu solidos octo dabit: de hiis Ciuitas quatuor et eorum Gulda quatuor tollet. Insitores siquidem, qui in amborum dominorum Marchionum ciuitatibus commorantur, stare cum nostris insitoribus possunt in annualibus foris durantibus et preterea duos forenses dies in qualibet septimana; Insitores vero de villis, nunquam habentes ciuitatem in ciuitatibus predictorum dominorum, In stendale nunquam stare aut exponere debent, nisi tantum in foris annualibus et non magis. Insitores et species habentes de Colonia siue de Magdeborch vel de quibuscunque terminis venientes, eorum erunt annualia fora libera exponendi et standi apud nostros insitores et vna dies forensis in qualibet septimana. Nec nostri insitores vel extranei qualescunque ante vllas Ecclesias debent exponere siue stare. Tales etiam, qui caligas apportare solent, in theatro stare non debent, sed apud nostros insitores in foris annualibus et duos dies forenses in qualibus septimana, ita si morantur in ciuitatibus dominorum. Caligas etiam, quas habent, singulariter vendere non debent, sed communiter ad minus dimidiam dosinam inlimul ipsis vendere bene licet. Nullus burgensium nostrorum in sua fenestra et de manu particulariter huiusmodi mercaturas, que Krameria dicuntur, assidue vendere debet, nisi fraternitatem habeat eorundem. Quicumque de nostris insitoribus mercaturas emerit qualescunque presente confratre suo, in quibus ipse socius esse velit, hunc amabiliter debet admittere et gratanter: qui si non fecerit, quatuor solidis emendabit: de hiis Ciuitas duos et fraternitas duos tollet. Si quis de dictis nostris insitoribus ad colloquium, quod morgensprake dicitur, non venerit intimatum, sex denariis emendabit, quos ipsi penitus optinebunt. Qui vero tribus vicibus contumaciter defuerit, fraternitatis sue expers erit et quicquid magistri de reacquisitione talium vsi fuerint, Ciuitati dimidium presentabunt et fraternitas dimidietatem residuam optinebit. Si quis eorum confratrem suum maletractauerit turpibus verbis filium meretricis vel hiis similibus appellando, tribus solidis emendabit: horum dimidietatem ciuitas et dimidietatem fraternitas optinebit. Quilibet eorum debet apud confratrem suum in suis necessitatibus extra ciuitatem vno die et vna nocte si desiderat permanere: qui non fecerit, fraternitatis sue expers erit. Omnes etiam debent mortui confratris exequiis interesse: qui non fecerit, si non necessitatibus fuerit prepeditus, cere dimidium liberam dabit. Quicumque aliam duxerit vxorem, cui acquirere velit fraternitatem, pro introitu solidum vnum dabit, quem fraternitas optinebit. Si quis magistris et confratribus oppositus exstiterit et rebellis, fraternitatis sue expers erit. Quicquid vero boni maior pars confratrum dictauerit, minor pars consentire debet, tamen dominorum Consulum voluntate et consilio mediante. Nostri quidem insitores debent insitoribus secum stantibus scilicet extraneis varam in omnibus adhibere et si falsa apud eos inuenerint, ad dominos consules hanc producent et quicquid de talibus vsi fuerint, de hiis tollet ciuitas duas partes et fraternitas eorum tertiam tollet partem. Preterea si nostri insitores forsitan se opponerent ciuitati, quod tamen nunquam credimus hoc facturos, ex tunc Consules habebunt liberam facultatem eorum fraternitatem penitus deponendi. Et quando noui Consules fuerint instituti, magistri

venient ad lobium ad consules proxima sexta tercia post hec et jurabunt hec premissa velle seruare, quemadmodum superius sunt conscripta. In huius siquidem donationis euidenciam ampliorem, presentem ipsis dedimus litteram, sigilli nostre ciuitatis munimine roboratam. Acta et data in annis domini millesimo ducentesimo nonagesimo nono, in die sancti Petri ad vincula, presentibus nobis Jordano vlamengero, Th. de Wegeleue, Arnolde de borch, Nicolao de scadewachten, hinrico de borken, hinrico de Jerchowe, willekino de bismarke, Bengero Stormone, henningo vlamenger, henningo de Insele, Nicolao de Sluden, Consulibus atque ceteris pluribus fide dignis.

Nach dem Originale des Stendalschen Rathesarchives No. 34.

LXI. Die Marktgrafen Otto, Conrad und Heinrich machen der Stadt Stendal gewisse Zugeständnisse in Betreff des Verkaufs von Wein und Getreide, so wie der Pfändung des Viehes, am 1. Mai 1300.

Nos Otto, Conradus atque Hinricus, dei gracia Marchiones Brandenburgenses et de Landeberg, Notum esse cupimus uniuersis et tenore presentium publice protestamur, quod ad instancias atque preces dilectorum Burgenium nostrorum Stendaliensium, quorum vltibus intendere studebimus, admisimus, vt quicumque siue Burgenis aut extraneus in nostra ciuitate Stendale (vina) adduxerit aut habuerit ad vendendum, ea particulariter ad ducillum vendere valeat libere atque licite absque taxatione (siue positione) consulum ciuitatis pro denariis placitis secundum propriam voluntatem, dummodo ciuitati tantum exsoluat, quantum consules cum discretioribus de ipsis (vinis) inter unum talentum et quinque solidos statuerint persolvendum. Volumus eciam atque mandamus ab uniuersis striccius observandum, ut in predicta ciuitate nostra Stendal omnia frumenta cum modis, qui Strikschepele vulgariter nuncupantur, deinceps mensurentur, preter avenam, que solummodo optinebit cumulum in mensura, et nulla genera frumentorum, quando mensurantur, pressuram ab aliquo patiantur. Volumus quoque prefatos nostros Burgenes ea persui libertate, ut si fortassis aliquis advocatorum vel officialium, aut famulorum nostrorum impignoraret pecora cuiusquam villani in rure, cum quibus ullus Burgenis Stendaliensis pecora haberet, qui hoc optineret coram consulibus suo iure, eadem pecora ad se proprietatis titulo pertinere et hoc consules veraciter testarentur, ex tunc sua pecora sibi debent restitui uniuersa. Preterea si Burgenis pecora cuiuscumque generis apponeret cum villano, et talis Burgenis moreretur, eadem pecora dividi debent secundum iuris ordinem ciuitatis. Pro predictis libertatibus uniuersis memorati Burgenes nostri nobis centum marcas Brandenburgenses argenti et dimidium plaustrum vini bono animo donaverunt. Actum et Datum Sandowe, in annis Domini Millesimo Trescentesimo, in die sanctorum Philippi et Jacobi Apostolorum, presentibus Domino Raven, nostro Dapifero, Domino Hermanno de Gardelege, Domino Henningo de Sydowe, Domino Hinrico de Stegeliz, Domino Gherardo de Kerkowe, Domino Nicolao de Buek, nostris militibus, et aliis pluribus fide dignis.

Nach dem Orig. des Stend. Rathesarchives No. 35. Wo wir hier nach dem Vorgange von Lenz die eingeschlossenen Worte vina und vinis gesetzt haben, sind diese Worte im Orig. also ausgedrückt, daß man die Schriftzüge nicht mehr deutlich erkennt. Die Worte siue positione sind ebenfalls rabirt, jedoch noch lesbar.